

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting door een paritair college van Vrije Basisschool De Leertuin te Antwerpen

Hoofdstructuur Gewoon basisonderwijs
Instellingsnummer 128876

Instelling Vrije basisschool De Leertuin
Beleidsverantwoordelijke Anja Vanhove
Adres Korte Altaarstraat 19, 2018 Antwerpen

Telefoonnummer 03 293 06 08
E-mail info@leertuinantwerpen.be
Website www.leertuinantwerpen.be
Bestuur Vereniging tot Steun en Inrichting van Protestants-Christelijk
Onderwijs in de Agglomeratie Antwerpen
Adres Korte Altaarstraat 19, 2018 Antwerpen

Scholengemeenschap Scholen met de Bijbel
Adres Bruyningstraat 56, 8510 Marke

CLB Vrij CLB De Wissel
Adres Coeveltstraat 10, 2100 Deurne

Dagen van het doorlichtingsbezoek 16-09-2021, 17-09-2021

Samenstelling paritair college Ingrid Van Peel (voorzitter)
doorlichtingsteam Johan De Bleser

INHOUDSTAFEL

1	Toelichting.....	3
1.1	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?.....	3
1.2	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	3
1.3	Hoe gaat het verder na de doorlichting?.....	3
2	Historiek	5
3	In welke mate verstrekt de instelling kwaliteitsvol onderwijs?	6
3.1	Lichamelijke opvoeding en Nederlands in het kleuteronderwijs	6
3.1.1	Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader	6
3.1.2	Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	6
3.1.3	Materiële speelleeromgeving.....	6
3.1.4	Kleuterevaluatie	6
3.2	Mens en Maatschappij & Wetenschappen en Techniek in het lager onderwijs	7
3.2.1	Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader	7
3.2.2	Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	7
3.2.3	Materiële leeromgeving	7
3.2.4	Leerlingenevaluatie	7
3.3	Nederlands in het lager onderwijs.....	7
3.3.1	Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader	7
3.3.2	Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod	7
3.3.3	Materiële leeromgeving	8
3.3.4	Leerlingenevaluatie	8
4	In welke mate voert de instelling een doeltreffend beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH)?	9
4.1	Planning en uitvoering	9
4.2	Ondersteuning	9
4.3	Cyclische en betrouwbare evaluatie.....	9
4.4	Borgen en bijsturen	9
5	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	10

1 Toelichting

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van de instelling door een paritair college van onderwijsinspecteurs conform de overgangsmaatregelen voorzien in artikel 215 §2, 3 en 4 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009. Na de doorlichting brengt het paritair college een definitief advies uit over de verdere erkenning van de instelling. Het advies kan alleen betrekking hebben op de elementen die in het eerdere advies expliciet zijn opgesomd.

1.1 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderzoeken zijn gebaseerd op een triangulatie van onderzoeksmethoden en bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies).

1.2 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de instelling. Er zijn twee adviezen mogelijk.

Als de onderwijsinstelling in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:

- een gunstig advies zonder meer
- een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.

Als de onderwijsinstelling niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:

- Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt, behalve als de tekorten betrekking hebben op de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
- Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.3 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De onderwijsinstelling ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies wordt echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De

onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Historiek

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 15-05-2017 tot 18-05-2017 en werd afgesloten met een ongunstig advies. Op 22-06-2017 werd dit ongunstig advies aan de instelling betekend.

Het bestuur van de instelling diende naar aanleiding van dit advies een verbeterplan in. De Vlaamse Regering keurde het door de instelling ingediende verbeterplan goed op 10-01-2018 en deelde mee dat de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van een structuuronderdeel ervan, werd opgeschort tot 12-12-2020.

Conform art. 215 §2 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 worden instellingen en CLB's die uiterlijk op 30 juni 2018 een ongunstig advies hebben gekregen, geacht een "ongunstig advies met de mogelijkheid tot opschorting" te hebben gekregen. Een nieuwe doorlichting volgt dan binnen een periode van negentig kalenderdagen na de periode van opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning.

Conform art. 19 van het decreet tot het nemen van dringende tijdelijke maatregelen in het onderwijs naar aanleiding van de coronacrisis van 8 mei 2020 geldt de termijn van negentig kalenderdagen in de periode van 16 maart 2020 tot en met 30 juni 2021 niet. De doorlichting vindt uiterlijk plaats op 30 juni 2022.

De inspecteur-generaal stelde op 19-08-2021 bij delegatie het paritair college van onderwijsinspecteurs samen voor deze doorlichting.

Het bestuur van de instelling werd op 19-08-2021 op de hoogte gebracht van de komst van het paritair college van onderwijsinspecteurs op 16-09-2021 en 17-09-2021. Het bestuur van de instelling en de directie werden uitgenodigd voor een gesprek. Tijdens het paritair college was er een afvaardiging van het bestuur.

3 In welke mate verstrekt de instelling kwaliteitsvol onderwijs?

3.1 Lichamelijke opvoeding en Nederlands in het kleuteronderwijs

3.1.1 Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader

Het aanbod spoort met het gevalideerd doelenkader. Het aanbod is evenwichtig en is gericht op de maximale ontwikkeling van de kleuters. Het schoolteam heeft eenduidige afspraken vastgelegd in verband met planningsdocumenten, referentiekaders en het doelgericht werken. Het schoolteam investeerde en doet dit nog steeds in visieontwikkeling op goed kleuteronderwijs en op goed taalonderwijs.

3.1.2 Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod

De leraren benutten de beginsituatie van de groep kleuters om haalbare en uitdagende doelen te stellen en om het onderwijsleerproces vorm te geven. De focus ligt daarbij op begrijpend luisteren en woordenschatontwikkeling. Het thematisch aanbod is samenhangend, betekenisvol en activerend en ondersteunt het leren en de brede, harmonische ontwikkeling. De onderwijsorganisatie bevordert het nastreven van de doelen. Dit blijkt ondermeer uit de organisatie van het leergebied lichamelijk opvoeding. Het realiseren van passende maatregelen op het vlak van de begeleiding van leren en ontwikkelen is transparant. De leraren stimuleren de taalontwikkeling van de kleuters vanuit een gelijkgerichte visie op taalonderwijs waarin het positief omgaan met de thuistaal een prominente plaats krijgt.

3.1.3 Materiële speelleeromgeving

De materiële speelleeromgeving ondersteunt in toenemende mate het nastreven van de doelen en stimuleert de ontwikkeling van de kleuters. De leraren beschikken over ruime gerenoveerde klaslokalen. Ze zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. De materialen en toestellen in de turnzaal zijn aan een update toe en de aangewende materialen bij de jongste kleuters zijn toe aan vervanging en uitbreiding.

3.1.4 Kleuterevaluatie

De observaties en de evaluatie zijn in toenemende mate representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De evaluatie is transparant, betrouwbaar, breed, afgestemd op de doelgroep en geïntegreerd in het onderwijsleerproces. Het schoolteam investeerde en doet dit nog steeds in visieontwikkeling op kleuterevaluatie.

3.2 Mens en Maatschappij & Wetenschappen en Techniek in het lager onderwijs

3.2.1 Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader

Het aanbod spoort met het gevalideerd doelenkader en is nagenoeg volledig. De leraren hebben duidelijke afspraken over een logische en graduele opbouw van de beide leergebieden.

Het aanbod is evenwichtig en afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. Om in te spelen op de noden van de leerlingen besteden de leraren ruime aandacht aan het taalbeheersingsniveau van de leerlingen en aan de leergebiedoverschrijdende eindtermen.

3.2.2 Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod

De leraren benutten de beginsituatie van de groep leerlingen om haalbare en uitdagende doelen te stellen en om het onderwijsleerproces vorm te geven. Alle leraren expliciteren de lesdoelen. Het aanbod is veelal samenhangend, betekenisvol en activerend en ondersteunt het leren. De onderwijsorganisatie bevordert het bereiken van de doelen. Daartoe hanteren alle leraren ondermeer coöperatieve werkvormen en duidelijke klas- en schoolafspraken

3.2.3 Materiële leeromgeving

De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. De leraren hebben duidelijke afspraken wat betreft het gebruik van materialen en het functioneel gebruik van de tijd- en ruimtekaders. Waardevol is de investering en het functioneel gebruik van een ICT-ondersteunde leeromgeving. De leraren beschikken echter nog te beperkt over materialen voor het domein techniek. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. Ze beschikken over ruime, recent gerenoveerde klaslokalen.

3.2.4 Leerlingevaluatie

De evaluatie is representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. Dit geldt zeker voor het brongebruik gekoppeld aan inhouden van deze leergebieden. De evaluatie is in groeiende mate transparant, betrouwbaar, breed, afgestemd op de doelgroep en geïntegreerd in het onderwijsleerproces. Het breed evalueren heeft nog een groeimarge voor de beide leergebieden. Het schoolteam neemt deel aan externe toetsen om zich te vergelijken met referentiegroepen.

3.3 Nederlands in het lager onderwijs

3.3.1 Afstemming van het aanbod op het gevalideerd doelenkader

Het schoolteam investeerde en doet dit nog steeds in visieontwikkeling op goed taalonderwijs. Het aanbod spoort met het gevalideerd doelenkader en is nagenoeg volledig. De leraren hebben duidelijke afspraken over een logische en graduele opbouw van dit leergebied.

Het aanbod is evenwichtig en afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. De leraren hebben ruime aandacht voor de verschillende domeinen. Ook de domeinen spreken en luisteren krijgen hierbij voldoende aandacht.

3.3.2 Leer- en ontwikkelingsgericht aanbod

De leraren benutten de beginsituatie van de groep leerlingen om haalbare en uitdagende doelen te stellen en om het onderwijsleerproces vorm te geven. Het aanbod is veelal samenhangend, betekenisvol en activerend en ondersteunt het leren. De onderwijsorganisatie ondersteunt het bereiken van de doelen. Het creëren van een krachtige leeromgeving vanuit een duidelijke

focusbepaling is een belangrijke invalshoek voor alle teamleden. Een doordacht en interactief aanbod van taalactiviteiten versterkt de taalontwikkeling van de leerlingen. De leraren intensifieerden de leesbevordering met gevarieerde initiatieven. De zorgleraren ondersteunen de binnenklasdifferentiatie in alle leergroepen.

3.3.3 Materiële leeromgeving

De materiële leeromgeving ondersteunt het bereiken van de doelen. De leraren zetten de beschikbare uitrusting efficiënt in. De school beschikt over een schoolbibliotheek en boekenhoeken in alle leergroepen.

3.3.4 Leerlingevaluatie

De evaluatie is representatief voor het gevalideerd doelenkader en voor het aanbod. De evaluatie is transparant, betrouwbaar, breed, afgestemd op de doelgroep en geïntegreerd in het onderwijsleerproces. De leraren vertrekken vanuit een ontwikkelingsgerichte visie op evalueren. Het breed evalueren heeft nog een groeimarge voor dit leergebied.

4 In welke mate voert de instelling een doeltreffend beleid op het vlak van woonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH)?

De kwaliteit van het BVH-beleid wordt in kaart gebracht aan de hand van de volgende processen:

- Gebouwen en onderhoud
- Ongevallen en hulpverlening
- Onthaal, aankoop en controle arbeidsmiddelen
- Producten met gevaarlijke eigenschappen

4.1 Planning en uitvoering

De school neemt systematisch maatregelen en plant systematisch acties gericht op het voorkomen of inperken van risico's en het voorkomen of beperken van schade. Ze neemt die acties op in het globaal preventieplan en het jaaractieplan. De school beschikt over een uitgewerkt preventief onderhoudsprogramma dat ze aanstuurt en opvolgt. Dit blijkt uit het onderzoek van de onderzochte processen. Ze verschaft ondermeer een passende eerstehulpverlening en heeft nu gebrevetteerde hulpverleners.

De school voert de geplande acties systematisch uit. Indien de uitvoering niet op korte termijn kan plaatsvinden, neemt de school doeltreffende compenserende maatregelen. Zo is de verlichting en verwarming al volledig vernieuwd.

4.2 Ondersteuning

De school ondersteunt de planning, de uitvoering en de evaluatie van de maatregelen en acties. Ze voorziet planmatig in financiële en materiële middelen. Ze voorziet nog beperkt in personele middelen. De ondersteuning door een digitaal risicobeheersingssysteem is volop in ontwikkeling. Uit het onderzoek naar het beleid van de onderzochte processen blijkt dat er in de voorgelegde jaaractieplannen geen middelen voorzien zijn.

4.3 Cyclische en betrouwbare evaluatie

De school evalueert systematisch alle processen en bijhorende acties. Ze verzamelt gegevens om de kwaliteit van de woonbaarheid, veiligheid en hygiëne te evalueren en baseert zich daarvoor op diverse bronnen. De leraren worden hier actief bij betrokken door hen tweemaal per jaar een checklist te laten invullen. De school betreft relevante partners bij de evaluaties. Daardoor zijn de evaluaties doorgaans betrouwbaar. De school maakt gebruik van de beschikbare informatie, verslagen en analyses.

4.4 Borgen en bijsturen

De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt wat kwaliteitsvol is. Ze ontwikkelt doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten. Zo zijn de tekorten uit het vorig doorlichtingsverslag weggewerkt. Enkel de geactualiseerde asbestinventaris dient nog ondertekend te worden.

5 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie stelt vast dat de elementen die in het eerdere advies expliciet zijn opgesomd, zijn geremedieerd. De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de instelling een **GUNSTIG ADVIES**

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op **de verdere kwaliteitsontwikkeling** van de instelling:

- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor Nederlands in de kleuterafdeling.
- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor Lichamelijke Opvoeding in de kleuterafdeling.
- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor Nederlands in de lagere afdeling.
- De kwaliteit borgen van de onderwijsleerpraktijk voor Mens en Maatschappij en Wetenschappen en Techniek in de lagere afdeling.
- De kwaliteit borgen van het voeren van een doeltreffend beleid op het vlak van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.